EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.6.19.
COM(2024) 619 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Hollandia gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 619 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Hollandia gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 30-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban hozzájárul a gazdasági és társadalmi helyreállításhoz, valamint fenntartható reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása, valamint a tagállamok gazdasági rezilienciájának megerősítése érdekében. Emellett közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás helyzetének megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítését, továbbá hozzájárul az EU-n belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához.

---

1 HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 HL L 306., 2011.11.23., 25. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) A 2023. február 27-én elfogadott REPowerEU-rendelet[4] célja, hogy fokozatosan megszűnjön az Unió függősége az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzájárul az energiabiztonsághoz és az EU energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal segíti a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitások bővítését és az energiahatékonyság javítását. Hollandia a REPowerEU célkitűzéseinek elérését elősegítő kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében új REPowerEU-fejezettel egészítette ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét.

(3) 2023. március 16-án a Bizottság kiadta „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményét[5], amely a szakpolitikai döntések megalapozására és a növekedés fokozásához szükséges keretfeltételek megteremtésére irányult. A közlemény kilenc egymást erősítő tényező mentén határozza meg a versenyképesség keretfeltételeit. Az aktuális termelékenységi kihívások kezelését, valamint az EU és tagállamai hosszú távú versenyképességének fokozását szolgáló tényezőként a közlemény a magántőkéhez való hozzáférést, a kutatást és innovációt, az oktatást és a készségeket, valamint az egységes piacot emeli ki a reformok és a beruházások alapvető célterületeként. A közleményt követően, 2024. február 14-én a Bizottság bemutatta az egységes piacról és a versenyképességről szóló éves jelentését[6]. Az európai egységes piac versenyképességének erősségeit és kihívásait részletesen ismertető jelentés a kilenc versenyképességi tényező alapján követi az éves előrehaladást.

(4) A Bizottság 2023. november 21-én elfogadta a 2024-es éves fenntartható növekedési jelentést[7], amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2024. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2024. március 22-én jóváhagyta a jelentésnek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára vonatkozó prioritásait. A Bizottság 2023. november 21-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2024. évi jelentést is, amelyben Hollandiát azon tagállamok közé sorolta, amelyek tekintetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata, és amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a Hollandia 2024. évi költségvetésitervjavaslatára vonatkozó véleményt is. Emellett a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, amelyet a Tanács 2024. április 12-én elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amelyet a Tanács 2024. március 11-én elfogadott.

(5) 2024. április 30-án hatályba lépett az EU új gazdasági kormányzási kerete. A keret magában foglalja egyrészt a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletet, másrészt a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló

---

4 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

módosított 1467/97/EK rendeletet és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló módosított 2011/85/EU irányelvet[8]. Az új keret célja, hogy fokozatos államháztartási konszolidációval, továbbá reformok és beruházások végrehajtásával fenntarthatóvá tegye az államadósságot és előmozdítsa a fenntartható és inkluzív növekedést. Előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabbá és következetesebbé teszi a végrehajtást. Minden tagállamnak nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet kell benyújtania a Tanácsnak és a Bizottságnak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek a tagállam költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazzák, amelyek a nemzeti törvényhozás ciklusának rendes hosszától függően 4 vagy 5 éves tervezési időhorizontra vonatkoznak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervben foglalt nettó kiadási pályának[9] meg kell felelnie az (EU) 2024/1263 rendeletben előírt követelményeknek, többek között annak, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy biztosítani kell, hogy a nettó kiadási pálya prudens szinten, a GDP 60 %-a alatt maradjon, továbbá a költségvetési hiányt középtávon a GDP 3 %-a alá kell csökkenteni, és/vagy e referenciaérték alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható. Az említett tervek elkészítésének támogatása céljából a Bizottság 2024. [június 21-én] iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak a tervek és az elért eredményekről szóló, későbbiekben benyújtandó éves jelentések tartalmára vonatkozóan, és az (EU) 2024/1263 rendelet 5. cikkének megfelelően (adott esetben referenciapályát és technikai információkat tartalmazó) technikai iránymutatást fog küldeni számukra a költségvetési kiigazításokhoz. A tagállamoknak 2024. szeptember 20-ig kell benyújtaniuk középtávú költségvetési-strukturális terveiket, kivéve, ha az adott tagállam és a Bizottság megállapodik a határidő észszerű időtartammal történő meghosszabbításáról. A tagállamoknak biztosítaniuk kell nemzeti parlamentjük bevonását, valamint adott esetben a független költségvetési intézményekkel, a szociális partnerekkel és más nemzeti érdekelt felekkel folytatott konzultációt.

(6) 2024-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásához igazodóan fejlődik tovább. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek hozzájárulnak az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez.

---

8 A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj), és a Tanács (EU) 2024/1265 irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 A 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 tanácsi rendelet 2. cikkében meghatározott nettó kiadás (HL L 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). „Nettó kiadások” alatt a következőket nem tartalmazó kormányzati kiadásokat értjük: i. kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

A 2019., 2020., 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(7) Hollandia 2022. július 7-én az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2022. október 4-én elfogadta a Hollandia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát[10], amelyet 2023. október 24-én módosítottak a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulásnak az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából[11]. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Hollandia kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(8) Hollandia 2024. április 29-én benyújtotta 2024. évi nemzeti reformprogramját, 2024. április 30-án pedig 2024. évi stabilitási programját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2024. évi nemzeti reformprogram Hollandiának a helyreállítási és rezilienciaépítési terve megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi.

(9) A Bizottság 2024. június 19-én közzétette a Hollandiára vonatkozó 2024. évi országjelentést[12]. Ebben értékelte a Tanács által 2019 és 2023 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Hollandia által elért előrehaladást, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Hollandia általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés rávilágított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokra, valamint újonnan felmerült és kialakulóban lévő kihívásokra hívta fel a figyelmet. A jelentés értékelte továbbá a Hollandia által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(10) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Hollandia vonatkozásában részletes felülvizsgálatot végzett. A Bizottság szolgálatai által az említett rendelet alkalmazásában Hollandia makrogazdasági sebezhetőségeire vonatkozóan készített értékelés főbb megállapításait 2024 márciusában közzétették[13]. A Bizottság 2024.

---

10 A Tanács végrehajtási határozata (2022. október 4.) Hollandia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 12275//22; ST12275//22 ADD1).

11 A Tanács végrehajtási határozata (2023. október 24.) a Hollandia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2022. október 4-i végrehajtási határozat módosításáról (ST 13613/1/23).

12 SWD(2024) 619 final.

13 SWD(2024) 82 final.

június 19-én megállapította, hogy Hollandiában makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Hollandia a túlértékelt lakáspiac problémája mellett a magánszektor magas adósságállományával kapcsolatos olyan sebezhetőségekkel szembesül, amelyek határokon átnyúló jelentőséggel bírnak, és – némi javulás ellenére – továbbra is relevánsak. A folyó fizetési mérleg nagy többletével kapcsolatos sebezhetőségeket a belföldi kereslet viszonylag erős növekedése mérsékelte. A folyó fizetési mérleg jelentős többlete az áruk és szolgáltatások kereskedelmének számottevő többlete miatt nőtt és szintje várhatóan magas marad, ami a gazdaság egészét tekintve azt jelzi, hogy a belföldi megtakarítások a beruházásoknál nagyobb mértékben bővülnek. A belföldi kereslet azonban az elmúlt években erőteljesebben nőtt, mint az euroövezetben, ami arra utal, hogy a folyó fizetési mérleg többletének az övezet többi részére való továbbgyűrűzése egyre kevésbé ad okot aggodalomra. A multinacionális vállalatok kiterjedt hollandiai jelenléte, a vállalatok felhalmozott eredményének statisztikai hatása, valamint a nagy megtakarításokat felhalmozó és külföldön befektetett nyugdíjalapok szerepe mind olyan jellemzők, amelyek hozzájárulnak a megtakarítások és beruházások közötti nagy különbséghez. A magánszektor adósságállományának csökkenése 2023-ban is jelentős volt, és ez a tendencia várhatóan folytatódik, de az adósságszint továbbra is magas marad. A magas adósságállomány és a jelentős mennyiségű illikvid – elsősorban lakóingatlanok és nyugdíj-megtakarítások formájában tartott – eszközállomány sebezhetővé teszi a háztartásokat a változó gazdasági feltételekkel szemben, különösen a túlértékelt ingatlanpiac miatt. A lakásárak az elmúlt év nagy részében a szigorúbb finanszírozási feltételek közepette némi korrekciót mutattak, de továbbra is túlértékeltek, még ha kisebb mértékben is, mint korábban. Jóllehet hoztak néhány intézkedést az azonosított sebezhetőségek kezelésére, de további erőfeszítésekre van szükség. A lakáshiány határozottabb kezelésére több lehetőség is kínálkozna a lakásberuházások növelése és az új lakások építése előtt álló akadályok elhárítása révén, egyúttal a hitelfinanszírozású lakástulajdonlást ösztönző adókedvezmények kérdése is további megoldásokat igényel. A magánbérlakások piacán a közelmúltban végrehajtott reformok vélhetően nem járulnak hozzá a lakások hozzáférhetőségének javításához.

(11) Az Eurostat által hitelesített adatok[14] alapján Hollandia GDP-arányos költségvetési hiánya a 2022. évi 0,1 %-ról 2023-ban 0,3 %-ra nőtt, míg a GDP-arányos államadósság a 2022. év végi 50,1 %-ról 2023 végére 46,5 %-ra mérséklődött.

(12) A Tanács 2022. július 12-i ajánlása[15] szerint Hollandiának 2023-ban biztosítania kell, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal[16], figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Az ajánlás azt is tartalmazta, hogy Hollandiának készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Hollandia részére egyebek mellett azt az ajánlást is megfogalmazták, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós források felhasználásával fokozza a zöld és a digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló

14 Eurostat – Euromutatók, 2024. április 22.

15 A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Hollandia gazdaságpolitikájáról, amelyben véleményezi Hollandia 2022. évi stabilitási programját (HL C 334., 2022.9.1., 154. o.).

16 A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján Hollandia esetében a potenciális kibocsátás középtávú növekedése, amelyet a költségvetési irányvonal méréséhez használnak, nominális értéken 2023-ban 9,7 %-ra tehető, a tízéves átlagos potenciális reálnövekedési ráta és a 2023. évi GDP-deflátor alapján.

közberuházásokat. A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal[17] 2023-ban restriktív volt, és a GDP 0,8 %-ának megfelelő mértékben restriktív volt, magas inflációs környezetben. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése a GDP 0,9 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra. A kiadásoknál figyelembe vették, hogy az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak nyújtott célzott szükséghelyzeti támogatási intézkedések költsége a GDP 0,4 %-ával nő. A nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése összhangban volt a tanácsi ajánlással. A nemzeti finanszírozású beruházások 2023-ban a GDP 3,1 %-át tették ki, ami 2022-höz képest 0,1 százalékpontos csökkenést jelent[18]. Hollandia a zöld és a digitális átállásra és az energiabiztonságra – például a túlterhelt villamosenergia-hálózat bővítésére, a középületek energiahatékonyságának javítására, valamint a vidéki területek nagy sebességű internethez való hozzáférésének bővítésére – irányuló közberuházásokat finanszírozott, részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós forrásokból. Hollandia május 24-én nyújtotta be első kifizetési kérelmét a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében, amelyet a Bizottság jelenleg értékel.

(13) A 2024. évi stabilitási program fő előrejelzései a következőképpen foglalhatók össze. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2024-ben 1,1 %-os, 2025-ben pedig 1,6 %-os reál-GDP-növekedéssel számol. A GDP-arányos államháztartási hiány 2024-ben várhatóan 2,0 %-ra nő, majd 2025-ben a GDP 2,1 %-ának megfelelő szinten lesz, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére várhatóan 46,8 %-ra, 2025 végére pedig 48,1 %-ra emelkedik. Az előrejelzések szerint 2025 után az államháztartási hiány nőni fog: 2026-ban a GDP 3,3 %-ára, 2027-ben 2,6 %-ára, 2028-ban pedig 3,2 %-ára. Az államháztartási egyenleg tehát a tervek szerint a program időhorizontjában nem marad a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-referenciaérték alatt. Másrészről az előrejelzések szerint 2025 után a GDP-arányos államadósság fokozatosan nőni fog, és 2028-ban 52,0 % lesz.

(14) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2024-ben 0,8 %-kal, 2025-ben pedig 1,5 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2024-ben 2,5 %, 2025-ben pedig 2,0 % lesz.

(15) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2024-re a GDP 2,0 %-ának megfelelő költségvetési hiányt vetít előre, és azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2024 végére 47,1 %-ra nő. A hiány 2024. évi növekedése főként a következőkkel magyarázható: 2023-ban kivételesen magas osztalékfizetésekre került sor az osztalékadó 2024. évi növelésére számítva, ami bevételkieséssel járt, növekedtek a szociális ellátásokra fordított, az alacsony jövedelmű háztartások vásárlóerejének helyreállítását célzó kiadások, nőtt az Ukrajnának nyújtott támogatás, valamint bővültek a kormány éghajlat-politikai, infrastrukturális és védelmi alapjain keresztül

[17] A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma, amely a nemzeti és az uniós finanszírozású költségvetési intézkedések összesített hatásából eredő gazdasági impulzust tükrözi. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedésnek és ii. az elsődleges kiadások változásának a különbsége, ahol az elsődleges kiadások nem tartalmazzák sem a diszkrecionális bevételi intézkedéseket, sem a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket, viszont tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

[18] Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások 2022-höz képest 0,2 százalékponttal emelkedtek.

megvalósuló közberuházások. A Bizottság becslései alapján a költségvetési irányvonal 2024-ben várhatóan expanzív lesz, a GDP 0,4 %-ának megfelelő mértékben.

(16) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások nagysága 2024-ben a GDP 0,1 %-a lesz (2023-ban is 0,1 %). A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat tesznek majd lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatással lennének Hollandia államháztartási egyenlegére és államadósságára.

(17) A Tanács 2023. július 14-én azt ajánlotta[19], hogy Hollandia folytasson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások[20] nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 3,5 %-ra korlátozza. A Bizottság a 2023. évi költségvetés végrehajtásával és a 2024. évi költségvetésiterv-javaslatok elkészítésével összefüggésben felhívta a tagállamok figyelmét arra, hogy a 2023. évi tényadatok függvényében javasolni fogja a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását a Tanácsnak. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint Hollandia nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadásai változatlan politika mellett 2024-ben 6,6 %-kal fognak emelkedni, ami meghaladja a kiadások növekedésének maximális ajánlott mértékét. A nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások ajánlott maximális növekedési rátáját meghaladó többletkiadások 2024-ben a GDP 1,3 %-át teszik ki. Mindazonáltal 2023-ban a nettó kiadások GDP-arányosan 1,3 %-kal alacsonyabbak voltak az ajánlás idején vártnál. Mivel a 2024-re vonatkozó ajánlás növekedési rátára utalt, a megfelelés értékelése során ezért figyelembe kell venni a 2023. évi bázishatást is. Ha a 2023. évi nettó kiadások azonosak lettek volna az ajánlás idején várt értékkel, a 2024-re számított növekedési rátájuk GDP-arányosan kevesebb mint 0,1 %-kal haladná meg az ajánlott növekedési rátát. Az értékelés szerint ezért fennáll annak a kockázata, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások nem felelnek meg teljes mértékben az ajánlásnak.

(18) A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Hollandia 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb szüntesse meg a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Emellett a Tanács pontosította, hogy amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése miatt új támogatási intézkedésekre vagy a meglévők folytatására lesz szükség, Hollandiának biztosítania kell, hogy ezek a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, beleférjenek a költségvetési keretekbe, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedések nettó költségvetési terhe[21] 2023-ban a GDP 1,0 %-át, 2024-ben 0,1 %-át, 2025-ben pedig 0,0 %-át teszi ki. Mindenekelőtt a dízelre és a benzinre kivetett alacsonyabb jövedéki adók várhatóan 2024-ben is hatályban maradnak. Ha az így keletkező megtakarításokat a tanácsi ajánlásnak megfelelően a költségvetési hiány csökkentésére

---

19 A Tanács ajánlása (2023. július 14.) Hollandia 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Hollandia 2023. évi stabilitási programját (HL C 312., 2023.9.1., 176. o.).

20 A nettó elsődleges kiadások alatt a következők nélkül számított nemzeti finanszírozású kiadásokat értjük: i. a diszkrecionális bevételi intézkedések, ii. a kamatkiadások, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadások, valamint iv. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

21 Ez a szám az említett kiadási és bevételi intézkedések éves költségvetési terhét mutatja, adott esetben az energiaszolgáltatók által a rendkívüli nyereségükre kivetett adók levonásával.

használják fel, akkor az az előrejelzések szerint 2024-ben a GDP 0,9 %-ának megfelelő mértékű költségvetési kiigazítást eredményezne, miközben ugyanebben az évben a nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások[22] a GDP 0,5 %-ának megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra. Az előrejelzés szerint a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket 2023–2024-ben a lehető leghamarabb kivezetik. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Ugyanakkor a kapcsolódó megtakarításokat az előrejelzés szerint nem használják fel teljes mértékben az államháztartási hiány csökkentésére. Így fennáll annak a kockázata, hogy az ország nem felel meg a tanácsi ajánlásnak.

(19) A Tanács emellett azt is ajánlotta, hogy Hollandia tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása érdekében. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású közberuházások (a 2023. évi GDP-arányos 3,1 %-hoz képest) 2024-ben stabil szinten maradnak a GDP 3,1 %-ának megfelelő mértékkel. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Másrészről az uniós forrásokból (többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból) finanszírozott közkiadások 2024-ben a GDP 0,2 %-ának megfelelő szinten maradnak.

(20) Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján, és változatlan szakpolitikát feltételezve a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2025-ben a GDP 2,1 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. A hiány 2025. évi növekedése elsősorban annak tudható be, hogy a kormány a közberuházások további növelését tervezi. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 48,4 %-ra nő.

(21) Az elsődleges lakóhelyül szolgáló ingatlanokból, a nyugdíjvagyonból és a zártkörűen működő részvénytársaságokban lévő befektetésekből származó hozamokra vonatkozó adókulcs kedvezőbb, mint a részvényekbe és kötvényekbe történő befektetésekből származó jövedelem esetében. Ezenkívül a részvényekbe és kötvényekbe történő befektetésekből származó jövedelmet terhelő adót nem a tényleges, hanem feltételezett hozamok alapján számítják ki. A lakóingatlanok kedvezményes adóügyi megítélése a jelzáloghitel-kamatok levonhatósága révén, valamint az alacsony imputált bérletidíj-adó növeli a keresletet az ingatlanpiacon, ami felfelé hajtja az árakat. Emellett a nyugdíj-megtakarítások viszonylag magas jövedelemszintig adókedvezményben részesülnek. Ennek eredményeként Hollandiában a háztartások vagyona erősen az illikvid vagyontípusokban, például lakásokban vagy nyugdíjakban koncentrálódik. Ez nagyobb gazdasági kockázatnak teszi ki a háztartásokat a gazdasági sokkok idején, és sok esetben nem feltétlenül optimális fogyasztási mintákhoz vezet egész életük során. Az eszköztípusokon belüli és azok közötti egyenlőtlen adóügyi megítélés adózási arbitrázsra is lehetőséget ad, és torzíthatja a tőke hatékony elosztását. Ennek következtében ez az egyenlőtlen bánásmód lényeges a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelése szempontjából.

[22] E hatás, amely a nominális GDP arányaként fejezhető ki, az elsődleges államháztartási kiadások változásának és a középtávú (tízéves) átlagos potenciális nominális GDP-növekedésnek az összevetéséből adódik, ahol az elsődleges államháztartási kiadások nem tartalmazzák i. a diszkrecionális bevételi intézkedések járulékos költségvetési hatását ii. az egyszeri kiadásokat, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadásokat, valamint iv. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

(22) A fent említett adóösztönzők mellett a lakáspiac túlértékelése mögött az új lakások kínálatának hiánya állt. A beruházásokat jelenleg visszafogó – többek között a lakásépítés terén fennálló – akadályok felszámolása lehetővé tenné a kormány számára, hogy sikeresen megvalósítsa a lakáskínálat növelését célzó terveit, és hozzájáruljon a külső egyensúly helyreállításához. Ennek következtében ezen akadályok felszámolása fontos a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelése szempontjából. A magánbérlakások piaca ugyanakkor viszonylag kicsi, aminek eredményeképpen a lakástulajdon megfizethető és rendelkezésre álló alternatíváinak kínálata korlátozott. A megfizethető bérlakások hiánya a munkavállalók mobilitását és a társadalmi kohéziót is aláássa.

(23) Hollandia fejlett tartós ápolási-gondozási rendszerrel rendelkezik. Miközben a tartós ápolás-gondozásra fordított kiadások Hollandiában már most is a legmagasabbak az EU-ban, a költségek várhatóan jelentősen növekedni fognak. 2022-ben Hollandiában a tartós ápolás-gondozásra fordított összes kiadás a GDP 3,8 %-át tette ki, ami messze a legmagasabb érték az EU-ban. A népesség elöregedéséről szóló 2024. évi jelentés előrejelzése szerint ez a szám 2040-ig 1,0 százalékponttal, 2070-re pedig 1,9 százalékponttal nő. Emellett Hollandiában az intézményi gondozás egységköltségei a legmagasabbak között vannak az EU-ban, még az egy főre jutó GDP arányában mérve is. Ez azt jelenti, hogy javítani kell a tartós ápolás-gondozás költségvetési fenntarthatóságát a rendszer hatékonysági problémáinak csökkentése révén, anélkül, hogy a rendszer magas színvonala és lefedettsége sérülne. Az ilyen hatékonysági problémákra példa, hogy az önkormányzatokat, amelyek Hollandiában az otthoni ápolás-gondozást nyújtják, arra ösztönzik, hogy a betegekért való felelősséget a bentlakásos gondozási ágazatra hárítsák ahelyett, hogy a lehető leghosszabb ideig továbbra is otthoni és intézményen kívüli gondozást nyújtanának számukra. Emellett kezelni lehetne a tartós ápolási-gondozási rendszer hiányosságait, például jobban digitalizált és innovatívabb megoldások alkalmazásával vagy a megelőzésbe való beruházással, hogy késleltessék a tartós ápolási-gondozási igények megjelenését és a mindennapi életvitelhez kapcsolódó tevékenységek elvégzéséhez nyújtott támogatástól való függést.

(24) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan hatékonyan hozzájárulnak a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének kezeléséhez. Hollandia hosszú távú versenyképességének a zöld és a digitális átállás révén történő fokozásához, és ezzel egyidejűleg a társadalmi méltányosság biztosításához elengedhetetlenül fontos, hogy a REPowerEU-fejezettel kiegészített terv eredményes végrehajtása e szűkös időkereten belül gyorsan megvalósuljon. A tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítéséhez kulcsfontosságú, hogy Hollandia jelentősen felgyorsítsa a reformok végrehajtását, és különösen biztosítsa az országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódó reformok hatékony végrehajtását. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

(25) A kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként Hollandiának az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban 2025 márciusáig felül kell vizsgálnia az egyes programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus

ajánlásokban azonosított kihívásokat, valamint nemzeti energia- és klímatervét. Az egyes programokhoz nyújtott uniós finanszírozás végleges összegét e felülvizsgálat alapján fogják meghatározni. Hollandia haladást ért el a kohéziós politika és a szociális jogok európai pillérének végrehajtása terén, ugyanakkor továbbra is vannak kihívások. Míg az egy főre jutó GDP regionális különbségei stabilak maradtak, és a versenyképesség tekintetében valamennyi régió jóval az uniós átlag felett van, a karbonsemleges gazdaságra való átállás eltérő módon érinti azokat a régiókat, ahol a kibocsátásintenzív iparágak klaszterei találhatók. Fontos feladat a kohéziós politika végrehajtásának felgyorsítása, és a programokban elfogadott prioritások továbbra is relevánsak. Továbbra is különösen fontosak a zöld és digitális átálláshoz kapcsolódó innováció támogatására, valamint a zöld gazdaság támogatására irányuló célkitűzések az ipari klaszterekkel rendelkező, az éghajlatvédelmi átállás által leginkább érintett régiókban. Változatlanul fontos a társadalmi átalakulás támogatása a nagyvárosok hátrányos helyzetű városi területein. További intézkedésekre van szükség a társadalmi és munkaerőpiaci egyenlőtlenségek csökkentése érdekében az egyenlő (foglalkoztatási) lehetőségekbe való beruházás és a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem révén. A kohéziós politikai programok félidős felülvizsgálata során elő kell mozdítani a villamosenergia-hálózatok túlterheltségének csökkentését elősegítő megoldások tesztelésének és kísérleti alkalmazásának lehetőségét, mivel ez hozzá fog járulni Hollandia zöld átállásához. Hollandia felhasználhatná a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának kezdeményezését az ipari átalakulás támogatására és a „nettó zéró” technológiai gyártásba – többek között a továbbképzésbe és az átképzésbe – történő beruházások megkönnyítésére.

(26) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és szociális kihívásokon felül Hollandia számos további kihívással szembesül a munkaerőpiaci szegmentáció, a munkaerő- és szakemberhiány, az alapfokú oktatás, a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés és a túlzott mértékű nitrogénlerakódás kapcsán.

(27) A holland munkaerőpiacon továbbra is magas a rugalmas foglalkoztatás aránya (mind a határozott idejű szerződéssel rendelkező munkavállalók, mind az önfoglalkoztatók esetében). Ez a munkaerőpiac szegmentációjának tartós kockázatára utal, ami különösen a munkaerőpiac peremén fejt ki torzító hatást. Felerősítheti az esélyegyenlőtlenséget és nyomást gyakorolhat a termelékenységre. A munkaerőpiac bizonyos fokú rugalmassága hozzájárulhat a gazdaság alkalmazkodóképességéhez, és jobban megfelelhet az egyéni preferenciáknak is. A rugalmas foglalkoztatási formák túlzott alkalmazása azonban negatív hatással lehet a munkavállalókra és a gazdaság egészére. Például a képzésben és az egész életen át tartó tanulásban való részvétel kihívást jelent a rugalmas munkaszerződéssel rendelkezők számára, ami viszont csökkenti a készségekbe való beruházást, és súlyosbítja a termelékenység gyengülését. A holland kormány a szociális partnerekkel együttműködve az állandó és a rugalmas munkavégzés feltételei közötti különbségek kezelésére irányuló intézkedéseket jelentett be. Ezen intézkedések között szerepel a nulla órás szerződések eltörlése és az ún. „behívásos” munkaviszonyra irányuló szerződések jelenlegi formájának felváltása egy új típusú, a munkavállalók számára nagyobb jövedelembiztonságot nyújtó szerződéssel, valamint a kölcsönzött munkavállalók állásbiztonságának javítása. Fontos lesz, hogy e tervek elfogadása és végrehajtása terén gyors előrelépés történjen, valamint hogy hatékonyan érvényesítsék azokat annak biztosítása érdekében, hogy a pozíciókat betöltők a munkakör-specifikus igények vagy a preferenciáik miatt válasszanak egy adott típusú munkaszerződést, ugyanakkor javítani kell a rugalmas foglalkoztatásban dolgozók foglalkoztatási és szociális helyzetét, és csökkenteni kell a munkaerőpiaci szegmentációt.

(28) A munkaerő- és szakemberhiány már a Covid19 előtt is gyakori volt a holland munkaerőpiacon, de azóta egyre általánosabbá vált. Az olyan ágazatok, mint az IKT, az egészségügy, az oktatás, a műszaki terület és a zöld átálláshoz kapcsolódó munkahelyek strukturális hiányokkal küzdenek, amelyek várhatóan fennmaradnak, részben a demográfiai fejlemények miatt. A magas általános munkaerőpiaci részvételi arány ellenére Hollandiában még mindig vannak kihasználatlan potenciális munkavállalók, például a migráns háttérrel rendelkezők és a részmunkaidős foglalkoztatásban dolgozók. A munkaerő egy részének kihasználatlansága a szakemberhiánnyal párosulva kockázatot jelent Hollandia versenyképességére nézve, és visszafoghatja a beruházásokat, többek között az új lakások építését, ami a hollandiai makrogazdasági egyensúlyhiány szempontjából is fontos. E kihívások kezeléséhez átfogó megközelítésre van szükség, ugyanakkor figyelembe kell venni az ágazatspecifikus igényeket és akadályokat is. A munkaerő-kínálat növelése érdekében az embereket ösztönözni lehetne arra, hogy hosszabb munkaidőben végezzenek munkát, többek között a munka minőségét, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyt előmozdító szakpolitikai intézkedések révén. Emellett a továbbképzési vagy átképzési lehetőségek célzott és testre szabott intézkedések révén történő megerősítése – különösen a munkaerőpiac peremén lévők és az inaktívak számára – segíthet a munkaerő- és szakemberhiány enyhítésében és a társadalmi eredmények javításában. Tekintettel az ágazatokon átívelő munkaerőhiányra és a munkatermelékenység stagnálására, a keresleti oldalon hozott szakpolitikai intézkedések a magas hozzáadott értéket képviselő ágazatok, valamint a társadalmi kihívásokhoz kapcsolódó ágazatok – például az oktatás és az egészségügy – támogatására, az ágazatok közötti mobilitás előmozdítására, valamint a termelékenységnövelő és a K+F-beruházások növelésére összpontosíthatnak.

(29) Annak ellenére, hogy a legjobban teljesítő 15 éves tanulók aránya még mindig viszonylag magas, bár csökken, a 2022. évi nemzetközi tanulói teljesítménymérés (PISA) eredményei a matematika, a természettudományok és az olvasási készségek terén alulteljesítők számának jelentős növekedését mutatják. A visszaesés jelentős eltéréseket mutat a középfokú oktatási intézmények különböző típusai között: a legalacsonyabb szintű intézményekben – a középfokú szakmai előkészítő oktatás (vmbo) keretében – tanuló diákok esetében a legjelentősebb a teszteredmények romlása. Ezenkívül a migrációs háttérrel rendelkező diákok (külföldön született szülőkkel rendelkező, helyben született diákok és külföldön született diákok) csaknem kétszer olyan gyakran teljesítenek alul a matematika és a természettudományok terén, mint a migrációs háttérrel nem rendelkező diákok, míg az olvasás terén valamivel kisebb a különbség. Az alapkészségek romlása az egyik legnagyobb mértékű az EU-ban, és aláássa az oktatási és munkaerőpiaci eredményeket, valamint a hosszú távú termelékenységet és versenyképességet. A növekvő tanárhiány súlyosbíthatja a készségek fejlesztése, valamint az oktatás méltányossága és minősége terén jelentkező kihívásokat. Hollandia ezért értékelhetné az alapkészségekkel foglalkozó meglévő intézkedéseket, és szükség szerint felülvizsgálhatná azokat a hatásuk növelése érdekében, különösen a hátrányos helyzetű tanulókkal rendelkező iskolák esetében. Ezenkívül Hollandia intézkedéseket hozhatna a különböző típusú középiskolai intézmények közötti átjárhatóság javítása érdekében, és kiterjeszthetné ösztönzőit annak érdekében, hogy több tanárt vonzzon a hátrányos helyzetű tanulók által látogatott iskolákba.

(30) A villamosenergia-hálózat egyre növekvő túlterheltsége miatt a hálózatüzemeltetők gyakran kénytelenek elutasítani az új villamosenergia-termelőktől és fogyasztóktól érkező hálózathozzáférési kérelmeket. A hálózat túlterheltsége azzal a kockázattal jár,

hogy lelassítja a tiszta energiára való átállást, és korlátozza a gazdasági tevékenységet, ami a hollandiai makrogazdasági egyensúlyhiány szempontjából is releváns. Ezért az átviteli és elosztóhálózat kapacitásának és rugalmasságának növelése elengedhetetlen a villamosenergia-ellátás biztonságának biztosításához, a szárazföldi és tengeri megújulóenergia-infrastruktúra kiépítésének felgyorsításához, a villamosenergia-kereslet kielégítéséhez és a versenyképesség javításához. A 2023 decemberében elfogadott nemzeti energiarendszer-terv további hálózati és tárolókapacitásokba történő beruházásokat szorgalmaz, amelyeket most kell végrehajtani. A villamosenergia-infrastruktúra bővítéséhez szükséges beruházások megkönnyítése érdekében elengedhetetlenek a villamosenergia-átviteli és -elosztó hálózatokra vonatkozó gyorsabb engedélyezési eljárások. Ez felgyorsítaná a szárazföldi és tengeri megújulóenergia-projektek végrehajtását is. Végezetül, a keretfeltételek részeként lehetőség van a túlterheltség kezelésére technikai intézkedésekkel és szabályozással (pl. tarifális ösztönzők vagy csúcsidő-korlátozások).

(31) Az intenzív mezőgazdasági gyakorlatok túlzott nitrogénlerakódást okozhatnak, ami súlyos következményekkel járhat a talaj egészségére, valamint a vízi és tengeri ökoszisztémákra nézve, ami a természeti tőke romlásához vezet, ugyanakkor jelentős korlátokat állít a nitrogénkibocsátó építési tevékenységek engedélyezése és a megújuló energiához kapcsolódó infrastruktúra kiépítése elé. Következésképpen ezek a gyakorlatok fontosak a hollandiai makrogazdasági egyensúlyhiány szempontjából. Folyamatos támogatásra van szükség a fenntartható mezőgazdaságra – többek között a biogazdálkodásra – való átállás előmozdításához, ugyanakkor biztosítani kell a versenyképességet és a társadalmi méltányosságot. A holland KAP stratégiai tervvel[23] összhangban Hollandia számára előnyös lenne az állatállomány csökkentése, a körforgásos és biogazdálkodásra való átállás felgyorsítása, az elárasztással való helyreállítás ösztönzése és a szénben gazdag talajok termelésből való kivonása, valamint a vegyi növényvédő szerek és szervetlen műtrágyák használatának csökkentése. Emellett javítani lehetne a mezőgazdasági termelők helyzetét az értékláncban, például az uniós minőségi jelölések továbbfejlesztésével, a termelői szervezetek nagyobb fokú elismerésével, a mezőgazdaság további digitalizációjával és innovációjával, valamint az ökológiai termékek fogyasztók számára való elérhetőségének javításával. A környezetszennyezés megelőzésére és csökkentésére, valamint a fenntartható vízgazdálkodásra irányuló beruházások még tovább növelhetők.

(32) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel 2024-ben a Tanács azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlás végrehajtása érdekében. Hollandia esetében az 1., 2., 3. és 4. ajánlás hozzájárul az első, a második, a harmadik, a negyedik és az ötödik euroövezeti ajánlás végrehajtásához,

(33) A Bizottság részletes felülvizsgálata és az egyensúlyhiány fennállására vonatkozó következtetése alapján az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásokat az alábbi 1. ajánlás tükrözi. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikák hozzájárulnak a magánszektorban a túlértékelt lakáspiac hatására kialakult magas adósságállományhoz kapcsolódó sebezhetőségek kezeléséhez. Az 1. ajánlás – a (31)

[23] C(2022) 9800 final.

preambulumbekezdéssel összhangban – hozzájárul az egyensúlyhiány kezeléséhez és az euroövezetre vonatkozó ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Hollandia 2024-ben és 2025-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Kellő időben nyújtsa be a középtávú költségvetési-strukturális tervet. A megreformált Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeivel összhangban 2025-ben korlátozza a nettó kiadások[24] növekedését olyan mértékűre, amely összhangban van azzal, hogy az államháztartási hiány a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad, és az államadósság középtávon prudens szinten marad. Hangolja össze a különböző típusú, vagyonból származó jövedelmek adózási feltételeit, többek között a háztartások hitelfelvételét ösztönző tényezők csökkentése érdekében. Számolja fel az új lakások építése előtt álló akadályokat, és biztosítsa a lakások megfizethetőségét és rendelkezésre állását a magánbérlakások piacán. Kezelje az idős korral összefüggő közkiadások várható növekedését a tartós ápolási-gondozási rendszer költséghatékonyabbá tételével.

2. Jelentősen gyorsítsa fel a REPowerEU-fejezetet tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtását, biztosítva a reformok és beruházások 2026 augusztusáig történő befejezését. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok végrehajtását. A félidős felülvizsgálat keretében továbbra is összpontosítson az elfogadott prioritásokra, és mozdítsa elő a villamosenergia-hálózatok túlterheltségének csökkentését elősegítő megoldások tesztelését és kísérleti alkalmazását, figyelembe véve a Stratégiai Technológiák Európai Platformja által a versenyképesség javítására kínált lehetőségeket.

3. Hajtson végre intézkedéseket a rugalmas vagy részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzőinek csökkentésére. Kezelje a strukturális és ágazatspecifikus munkaerő- és szakemberhiányt, többek között a kihasználatlan munkaerőpiaci potenciál mozgósításával, valamint a magas termelékenységű ágazatokba és a társadalmi kihívásokhoz kapcsolódó ágazatokba irányuló mobilitás ösztönzésével. Javítsa az alapkészségeket, többek között a tanárhiány kezelése és a hátrányos helyzetű iskoláknak nyújtott testre szabott támogatás révén.

4. Javítsa a keretfeltételeket a villamosenergia-átviteli és -elosztó hálózatokba történő beruházások fellendítése érdekében, különösen a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítása és a versenyképesség javítása érdekében. Tegyen további erőfeszítéseket a fenntartható mezőgazdaság érdekében.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

[24] Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontja szerint „nettó kiadások” a következőket nem tartalmazó kormányzati kiadások: kamatkiadások, a diszkrecionális bevételi intézkedések, az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.